

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Arnoldi Corvini à Belderen J. U. D. Jus Canonicum, Per Aphorismos Strictim Explicatum

Corvinus van Beldern, Arnold

Amstelodami, 1663

Vsuris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10591

Hæc eis persolvenda est, ad quos sacrilegii querimonia pertinet. *d. c. quisquis. 17. qu. 4.*

Possunt Sacrilegi, sub utroque Judice, tam Ecclesiastico, quàm Seculari, conveniri & damnari. *e. cum sit generale. c. 8. de foro comp. l. si quis in hoc. C. de Episc.*

Eisdem pœnis, quibus sacrilegi, & puniuntur participes & administri eorum. *c. 2. de raptor.*

Presbyteri, ipsis, sive in vita, sive in morte, pœnitentiam dantes, vel sepulturæ eorum intervenientes, vel ab eis eleemosynas recipientes, deponuntur, & Ecclesiastico beneficio irrecuperabiliter privantur. *d. c. 2. circa fin.*

De Usuris.

TIT. XXVII.

Sequitur *de Usuris*: quia cum Rapina & Furto tantam affinitatem habet Usura; ut qui usuram accipit, rapinam facere dicatur. *c. si quis usuram. 14. qu. 4.*

Quare & peccat qui usuras accipit, non qui solvit: *c. debitores. de jurejur.* qui usuras accipere non esse peccatum pertinaciter asserit, ut hæreticus punitur. *Clem. un. §. fin. de hæret.*

Usura, hîc est, quicquid ultra sortem principalem, seu debitum, creditor, ratione mutui ex pacto, vel præcedente sua intentione, accipit. *c. fin. hic. c. putent. & fere tota 14. qu. 5.*

Si quid ergò sorti & lucro creditoris accedat, præter ejus fœnerandi intentionem, usura non erit. *Panorm. ad rubric. hic. Gloss. in c. consuluit. 10. ad verb. sperantes. hic.*

Est usura vel *Conventionalis*, de qua expressè convenit; vel *Mentalis*, cum aliquis eâ mente contrahit, ut aliquid ultra sortem recipiat, omni conventionem cessante. *c. consuluit. 10. hic. c. usura est. 14. qu. 3.*

Utraque prohibita est, *d. c. Consuluit. ubi Gloss. & Panorm. ad c. cum in tua. hic.* in mutuo vero, vel præsumto; *Canon. per c. consuluit. & c. navigante. ubi Panorm. num. 6. & alii. hic. Gloss. ad c. 1. ad verb. plus. 14. qu. 3. Domin.*

Soto. de Instit. lib. 6. qu. 1. art. 1. & 2. cum quia mutui contractus natura sit, ut nihil ultra, quàm datum sit, promitti aut exigi possit; *l. rogasti. §. si tibi dedero. ff. de reb. cred. l. si tibi decem. ff. de pact. cum simil.* tum quia mutuum ex officio amici, quod gratuitum esse debet, *l. 1. ff. mand. procedit.*

Mutuum præsumtum est, cum in fraudem prohibitarum usurarum, de his aliter contrahitur; ut cum, pro solutionis dilatione, aut ob solutionem expectatam, in aliis contractibus hæ exiguntur; *ut in c. consuluit. 10. & in c. civitate. & c. fin. hic.* cum civitas, vel iudex, vel potestas statuit, ut usuras in foro Ecclesiastico repetentes, cogantur usurario tantam pecuniam tanto tempore mutuare, quanto pecuniam usurarii tenuerunt: *ut not. Gloss. ad Clem. 1. ad verb. onera. hic.* cum convenit, ut ex pignore fructus creditores percipiant: *c. 1. & 2. c. conquestus. hic. c. ad nostram 7. de jurejur. c. contra. 6. de pignor. cum res vendita, cum eo pacto, ut post certum tempus restituatur, & simul quid ultra sortem solvatur. c. illo vos. 4. eod. c. ad nostram. de emtion.*

Ex alio contractu, alia ratione, vel propter id quod petentis interest, si usuræ generali nomine petantur, sunt permissæ. *ut in c. per tuas. de arbitr. c. 1. de plus petition. c. sacro. de sent. excom.* quia & jure Divino id quod interest, licitè petitur, *Exod. c. 21. & 22. & c. 1. & 2. de injur.*

Quâ ratione, jus hoc, certis casibus, extra mutuum, quid ultra sortem, absque usurarum vitio, recipere permittit: ut cum fidejussor, debitoris debito soluto, damnum repetit: *c. pervenit. de fidejuss. gener. uxorem nutriens, fructus fundi pro dote promissa oppignorati, donec ea solvatur, percipit: c. salubriter. 16. hic.* cum qui decem dat solidos, paciscitur ut alio tempore totidem grani, vel vini, vel olei mensuræ reddantur: *c. in civitate. §. 6. & c. fin. hic.* cum Clericus beneficium Ecclesiasticum aliter redimere non valens, prætextu pignoris de manu Laici percipit: *c. 1. vers. nisi forte. hic.* cum Dominus à vasallo remissis ei servitiis,
pignori

pignori feudum accipit: *c. 1. de feud. c. conquestus. 8. in fin. hic.* cum sensus annuus in prædio, etiam cum pacto de retrovendendo, *emtus. c. 1. & 2. de emt. vend. Ext. com.*

Usuras exigere interdicitur omnibus, Clericis, *c. si quis oblitus. 14. qu. 4. c. quoniam. 8. 14. qu. 4. c. quoniam multi. dist. 47. c. 1. hic.* Laicis, *c. 2. hic. cum simul.* Iudæis, *c. post miserabilem. 12. eod.* Capitulis, seu Collegiis, *c. conquestus. 8. eod.* Civitatibus; *Clem. 1. eod.* etiam prætextu redimendorum captivorum, *c. super eo. eod.* Ratio in *c. sic non sunt. 3. qu. 4. c. magnopere. Ne Cler. vel Mon. secul. neque se immisc.* aut utilitatis Clericorum ad illorum stipendia: *arg. d. c. super eo. & ab omnibus accipere. c. fin. 14. qu. 4. junct. Matthæi cap. 3.*

Unde debitores ad usuras solvendas cogi non debent: *c. debitores. 6. de jurejur.* nisi soluturos juraverint. Omne enim juramentum, quod ex parte jurantis sine detrimento salutis æternæ impleri potest, est servandum; *c. quamvis. de pact. in 6.* jam usuras solvere peccatum non est; est eas accipere, *ut not. Gloss. fin. ad c. debitores.*

Hinc, quia non remittitur peccatum, nisi restituatur ablatum, *c. cum tu. hic. c. peccatum. de reg. jur. in 6. c. 16. qu. 6.* creditores, aut illorum heredes, etiam extranei, *c. tua nos. hic. Gloss. ad c. Michaël. 7. ad verbum, pater. eod. & Gloss. ad c. 2. ad verb. facultatis. eod. in 6.* usuras acceptas, aut pretia rerum ex eis emtarum, quæ vendendæ, *c. Ecclesia, ut lite pendent. c. cum tu. hic.* nulla obstante appellatione, *c. quam perniciosum. 17. eod.* restituere, *d. c. debitores.* juramentum super usuris solvendis præstitutum relaxare, *c. 1. c. ad nostram. 20. de jurejur. c. dudum. 13. hic.* Ecclesiasticâ districtione, compelluntur.

Restituere debent, non tantum his à quibus usuras acceperunt; sed & eorum heredibus: *c. sicut dignum. 6. §. eos. de homicid. c. eam te. de jurejur.* his non existentibus, pauperibus, *c. cum tu. hic.* si quidem in bonis habeant unde restituere possint. *c. Odoardus. de solution.*

Restituisse etiam videntur, si ab eo, qui usuras petere

tere potest, ex sint remissæ. *Hostiens. hic. §. fin. vers. quid si. Dyn. in Regul. peccatum. 4. num. 8. de regul. jur. in 6. Ioann. Andr. in addit. ad Specul. tit. de usur.*

Si non restituant, ad communionem Altaris non admittuntur: si in hoc peccato decefferint, Christianâ sepulturâ privantur; Eorum oblationes ab Ecclesia non accipiuntur; Testamenta eorum non valent. *c. qua in omnibus. 3. hic. c. 2. eod. in 6.*

Quibus subjacent; licet de usuris, quas receperunt, satisfieri, expressâ quantitate, vel indistincte in ultima voluntate mandaverint, donec vel de iis plene sit satisfactum illis, quibus restitutio facienda; vel, eis absentibus, Loci Ordinario, aut ejus vices gerenti; sive Rectori Parochiæ, in qua testator habitat, coram aliquibus fide dignis, de ipsa Parochia, aut servo publico, de ipsius Ordinarii mandato, idoneè de restitutione facienda sit cautum. *c. quanquam. eod. in 6. ubi Gloss.*

Qui restitutione, aut de ea cautione non facta, ab usurario impœnitente oblationem accepit; aut eum ad confessionem admisit, absolvit; Ecclesiasticæ sepulturæ eum tradidit, *c. 3. hic. c. 2. eod. in 6.* ejus testamento interfuit, *d. c. 2.* ad restitutionem accepti compellitur, & donec ad arbitrium Episcopi sui satisfaciat, ab officii sui executione suspenditur. *d. c. 2.*

Quæ poenæ canonibus imponuntur; præterea aliæ à Iudicibus, usurariis id quod usuræ loco exegerunt, restituere recusantibus, infliguntur: Nam Laicos usque ad dignam satisfactionem vinculo excommunicationis adstringunt; *c. præterea. 7. hic.* Clericos ab officio suspendunt, & in delicto perseverantes deponunt atque à Clero dejiciunt, *c. 1. & 2. dist. 47. c. canonum. 3. c. si quis oblitus. 4. c. quoniam. 14. qu. 4.* & præterea usurarios rationes suas adversariis edere cogunt. *Clem. un. §. ceterum. hic.*

Qui usurarios manifestos alienigenas in terris suis habitare permittunt, si sunt personæ Ecclesiasticæ, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, suspensionis: si minores personæ

personæ singulares, excommunicationis: si Collegium aut alia universitas, interdicti sententiam incurrunt. *c. usurarum. eod. in 6. c. seditarios. 8. dist. 46.*

Qui pro usurariis manifestis statuta ordinarunt, fecerunt, scripserunt, dictarunt, vel secundum ea judicarunt, Christianorum consortio interdicuntur. *Clem. 1. §. ceterum. & §. sane. hic.*

Manifesti usurarii sunt, confessi, condemnati, notorii; puta qui habent & publice exercent mensam usurarum. *Gloss. in c. 1. ad verb. manifestos. hic.*

Potest de hoc crimine in utroque foro Ecclesiastico & seculari cognosci. *c. 1. de jurejur. c. debitores. 6. c. ad nostram. 20. eod. c. 2. c. tuas dudum. 12. hic. fac. c. quarenti. 20. de verb. sign. junct. c. corripiantur. 24. qu. 3. c. cum ab Ecclesiarum. de off. ordin. c. novit. de judic. c. post miserabilem. 12. hic. c. in quanto. 18. eod. vide P. Gregor. Tholos. tract. de usur. lib. 3. cap. 10.*

In utroque proceditur simpliciter, & de plano, sine strepitu judicii, *Clem. dispendiosam. de judic.*

De crimine falsi.

TIT. XXVIII.

Falsum, & falsitas, nihil aliud est; quam veritatis immutatio: *Novel. 73. §. 1.* quæ quando cum dolo fit, crimen habet. *c. homines. §. quia ergo. c. is autem. §. nemo. 22. qu. 2. c. 1. §. uterque. hic.*

Committitur vel circa homines, vel circa res.

Circa hominem falsum committit; qui falsum partum supponit; *l. qui falsam. 19. §. 1. ff. ad leg. Corn. de fals. l. cum suppositi. C. eod.* nomen falsum in præjudicium alterius usurpat: *l. falsi nominis. 13. ff. eod. tot. tit. C. de mutat. nom.* testimonium falsum dicit; aut verum suppressit: *e. 1. hic.* perjurium committit; *per tot. 12. qu. 2. & 12. qu. 4.* judicem corrumpit: *l. 1. l. 21. ff. eod.* nomine & in præjudicium alterius, sine ejus mandato, rescriptum à Pontifice